

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Scandinavische Talen en Culturen van de Universiteit van Amsterdam**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Universiteit van Amsterdam
30 juni 2014	Naam opleiding	: wo-bachelor
onderwerp		Scandinavische Talen en Culturen (180 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	: 23 december 2013
accreditatie wo-bachelor	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
Scandinavische Talen en	Locatie opleiding	: Amsterdam
Culturen van de Universiteit van	Datum goedkeuren	
Amsterdam	panel	: 18 september 2012
(002515)	Datum locatiebezoeken	: 4, 5 en 7 februari 2013
ons kenmerk	Datum visitatierapport	: 2 juli 2013
NVAO/20142043/LL	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 26 juni 2013
bijlagen		
3		

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de bacheloropleidingen Taal- en Letterkunde van de Universiteit van Amsterdam. Het panel heeft meerdere opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Dit samenvattend oordeel geeft de bevindingen en overwegingen weer van de commissie Taal- en Letterkunde 2013 over de bacheloropleiding Scandinavische Talen en Culturen aan de Universiteit van Amsterdam. De commissie baseert haar oordeel op informatie uit de kritische reflectie, aanvullende informatie naar aanleiding van vooraf geformuleerde vragen van de commissie, informatie uit de gesprekken tijdens het bezoek, de geselecteerde (eind)scripties en de documenten die tijdens het bezoek ter inzage beschikbaar waren. De commissie heeft voor de opleiding zowel positieve aspecten opgemerkt als verbeterpunten gesignaleerd. Na deze tegen elkaar te hebben afgewogen, is de commissie tot het oordeel

Pagina 2 van 10 gekomen dat de opleiding voldoet aan de eisen voor basiskwaliteit die de voorwaarde zijn voor heraccreditatie.

Standaard 1: Beoogde eindtermen

De Nederlandse bachelor- en masteropleidingen op het gebied van taal- en letterkunde hanteren een gemeenschappelijk referentiekader. De commissie heeft het domeinspecifieke referentiekader bestudeerd en concludeert dat dit een goede basis is voor de beoordeling van de individuele opleidingen.

De onderwijsvisie van de UvA beoogt een ambitieuze en uitdagende leeropleiding te creëren, in aansluiting op haar profilering als researchuniversiteit. De bacheloropleiding Scandinavische Talen en Culturen aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) brengt studenten diepgaande kennis bij van alle aspecten van het vakgebied: taalverwerving, taalkunde, letterkunde en cultuur.

Typerend voor de opleiding is volgens de opleiding zelf het inter- Scandinavische profiel: studenten leren een van de drie talen Zweeds, Noors en Deens actief te beheersen terwijl ze de andere twee leren lezen en verstaan. Studenten maken zowel kennis met de afzonderlijke talen en culturen als met het pan-Scandinavische perspectief, de kenmerkende overeenkomsten in taal, historie, literatuur en cultuur.

De bacheloropleiding legt de basis voor een vervolgstudie op masterniveau en voor werkomgevingen waarin academische kennis en vaardigheden van belang zijn. Daartoe zijn eindtermen geformuleerd die aangeven welke kennis en inzichten studenten moeten verwerven, toepassen, onderzoeken en beoordelen. Daarnaast moeten studenten vaardigheden beheersen om met vakgenoten en anderen te kunnen communiceren over de discipline en moeten ze in staat zijn zich verder te ontwikkelen. De eindtermen sluiten aan op wat voor bacheloropleidingen in de Dublin-descriptoren staat beschreven.

De commissie is van oordeel dat de beoogde eindtermen passen bij wat op dit wetenschapsgebied verwacht mag worden. Op basis van de doelstellingen verwacht de commissie dat de afgestudeerden zich een goede plek kunnen verwerven in een masteropleiding of op de arbeidsmarkt. De commissie vindt het inter-Scandinavische perspectief en de beheersing van drie talen op ten minste receptief niveau een sterk punt. Doordat de beoogde eindtermen voor alle opleidingen grote overeenkomsten vertonen kreeg de commissie de indruk dat het formuleren van de doelstellingen en eindtermen door de opleidingen niet is benut als start van een inhoudelijke discussie over de richting en de profilering van de opleidingen. De commissie vindt dit een gemiste kans. In de hoor-en-wederhoorreactie gaven de opleidingen aan dat ze de formulering van de eindtermen nader zullen gaan bekijken. Wel tekenden ze aan dat alle talenopleidingen bewust een vergelijkbare curriculumopbouw hebben. De commissie kan zich hierin vinden.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De bacheloropleiding Scandinavische Talen en Culturen bestaat uit 180 ECTS, verspreid over drie cursusjaren. Elk jaar bestaat uit twee semesters van 8+8+4 weken waarin vakken en vakkenclusters van 6 of 12 ECTS worden aangeboden. In de blokken van acht weken volgt een student maximaal twee vakken tegelijkertijd. De blokken van vier weken betreffen één vak en zijn altijd een vervolg van een vak dat in een eerder blok is begonnen. In dat blok wordt meestal gewerkt aan een presentatie of een uitgebreid schriftelijk werkstuk. Het

Pagina 3 van 10 hoofdvak beslaat 138 ECTS en de resterende 42 ECTS zijn bestemd voor de profileringsruimte die door elke student naar keuze wordt ingericht.

De student krijgt vakken in de cultuurkunde, de taalkunde en de letterkunde van de gekozen hoofdvaktaal (Zweeds, Noors of Deens) en van Scandinavië als geheel. De opleiding begint met inleidingen in de Scandinavische cultuur, literatuur en taalkunde, parallel aan taalvaardigheidsonderwijs in de gekozen hoofdvaktaal. Daarna wordt in het tweede jaar het accent verlegd naar de letterkunde van de afzonderlijke hoofdvaktaal. Bij Scandinavische taalkunde leren studenten de andere twee talen receptief te beheersen. Het taalvaardigheidsonderwijs is grotendeels geïntegreerd in de vakinhoudelijke cursussen. Ook de inleiding taalwetenschap, de inleiding literatuurwetenschap, wetenschapsfilosofie en de academische vaardigheden (onderzoek, academisch schrijven) worden geïntegreerd aangeboden. Bij de beoordeling van werkstukken worden zowel de inhoud als de taalvaardigheid en de vorm en structuur beoordeeld. De meeste studenten studeren in het eerste semester van het derde jaar aan een Zweedse, Noorse of Deense universiteit. Aan het eind van de opleiding schrijven studenten een eindschrijving in de gekozen hoofdvaktaal waarin zij laten zien dat ze de leerdoelen hebben behaald. De commissie vindt dat de opbouw van het programma een adequate samenhang laat zien. Ze vernam met instemming dat bijna alle studenten een periode in het buitenland studeren.

De commissie kreeg uit de gesprekken met de studenten de indruk dat de onderwijsvisie, gebaseerd op de profilering als researchuniversiteit, niet in alle gevallen op opleidingsniveau vertaald is in een veeleisend studieprogramma. Ze meent dat in het algemeen meer van de studenten gevraagd zou kunnen worden. Dit geldt ook voor de opleiding Scandinavische talen en culturen.

De opleiding Scandinavische Talen en Culturen is volgens de kritische reflectie zo ingericht dat studenten vanaf het begin geconfronteerd worden met de wetenschappelijke werkwijze. Ze schrijven verschillende soorten werkstukken, zoals essays en onderzoeksvorstellen. Veel studenten hebben moeite met het vak Wetenschapsfilosofie, vooral met het algemene deel dat door de capaciteitsgroep Wijsbegeerte wordt verzorgd. Het vereist een andere manier van denken en staat in de ogen van veel studenten ver af van de eigen opleiding. De commissie vindt dit een belangrijk onderdeel van het programma en adviseert de opleiding in overleg tot een zo goed mogelijke afstemming te komen.

De faculteit verwacht dat de nieuwe opzet van het programma zal leiden tot een goede spreiding van de studielast over het jaar. Per 6 ECTS zijn er ten minste twee toetsen. In aansluiting op de hoorcolleges worden werkgroepen georganiseerd waardoor er intensief contact is tussen docenten en studenten. Doordat de groepen per taal niet groot zijn voelen studenten Scandinavische Talen en Culturen een vrij grote binding met hun opleiding en met elkaar en voelen ze zich gestimuleerd tot actieve deelname aan het onderwijs. Het tutoraat wordt dit jaar versterkt. De staf is kwalitatief en kwantitatief aan de maat, hoewel er sprake is van hoge werkdruk. De voorzieningen zijn voldoende. De cursussen en het curriculum worden systematisch geëvalueerd door de opleidingscommissie en bij problemen wordt adequaat actie ondernomen. Ondanks deze inzet valt gemiddeld een derde van de studenten uit in het eerste jaar. Het rendement van de herinschrijvers na vier jaar varieert van 44 tot 90 procent.

Pagina 4 van 10 De commissie vindt het te vroeg om te beoordelen of de genomen facultaire maatregelen voldoende zullen zijn om tot een stabiel hoog rendement te komen en beveelt de opleiding aan de effecten ervan goed te monitoren.

Het kwaliteitsbeleid en het werk van de opleidingscommissie beantwoorden aan de verwachtingen van de commissie, maar veel ervan staat nog in de steigers. In het algemeen merkt de commissie op dat er in de faculteit weinig gevoel van urgentie lijkt te zijn bij het invoeren van verbeteringen. Het viel haar op dat een aantal opmerkingen van de vorige visitatiecommissie (2006) door de huidige commissie onverkort kan worden herhaald.

De commissie is van oordeel dat het programma, de begeleiding en de voorzieningen leiden tot een onderwijsleeromgeving van voldoende niveau. De onderwijsleeromgeving stelt de studenten in staat de beoogde eindtermen te behalen.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindtermen

De faculteit en de examencommissie zijn bezig het universitaire toetsbeleid toe te passen in de verschillende opleidingen. Een aantal concrete zaken, zoals planning van de toetsen en afspraken over termijnen en inzagerecht, is dit jaar ingevoerd. De meeste inhoudelijke zaken staan nog in de steigers. Het betreft de explicitering van de relatie tussen cursusdoelen en toetsing en afspraken over de beoordeling van scripties. De commissie adviseert de faculteit en de examencommissie de implementatie nauwlettend te volgen en zo nodig bij te sturen. Op die manier kunnen de uitvoering van de afspraken en de vergelijkbaarheid van de beoordeling over de opleidingen heen gegarandeerd worden. Bij de opleiding Scandinavische Talen en Culturen dringt de commissie erop aan dat de eindschrijft in alle gevallen door twee beoordelaars wordt beoordeeld.

De toetsen die de commissie tijdens het bezoek heeft ingezien zijn van het vereiste niveau. De commissie heeft voorafgaand aan het bezoek een steekproef van eindwerkstukken met lage en hogere cijfers beoordeeld en is het eens met de cijfers die de docenten eraan hebben toegekend. De commissie concludeert op grond van de beoordeelde scripties en van informatie over het succes van alumni in masteropleidingen dat de beoogde eindtermen van de bacheloropleiding Scandinavische talen en culturen worden gerealiseerd.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder om:

- goed de effecten te monitoren van de maatregelen om de uitval te verlagen en het rendement te verhogen (zie pp. 185-186 van het rapport); en
- extra aandacht te schenken aan de implementatie van het toetsbeleid, en in alle gevallen twee beoordelaars in te zetten bij de beoordeling van de eindschrijft (zie pp. 192-193 van het rapport).

Bestuurlijke afspraak

De rapporten van de opleidingen van de Universiteit van Amsterdam in het domein van de Taal- en Letterkunde maken voor het merendeel van de opleidingen melding van het nog niet volledig ter hand nemen door de examencommissie van de wettelijke taken ten aanzien van de bewaking van de kwaliteit van de toetsing. Gezien het belang van dit laatste voor de onderwijskwaliteit en het feit dat het hier een formele verplichting betreft die voortvloeit uit de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, heeft de NVAO met de instelling de volgende bestuurlijke afspraak gemaakt:

- Pagina 5 van 10
- de instelling ziet er in de interne kwaliteitszorg op toe dat de examencommissies van alle opleidingen in het domein van de Taal- en Letterkunde hun taken en verantwoordelijkheden ter hand nemen op een wijze die in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voorgeschreven;
 - de instelling ziet er op toe dat de opleiding de door de huidige en voorgaande commissie aangedragen verbeteringen ter hand neemt.

De instelling heeft in bestuurlijk overleg van 5 juni 2014 aangegeven in te stemmen met deze afspraak.

Pagina 6 van 10 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 23 juni 2014 heeft het college van bestuur van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot aanvulling van de gegevens in bijlage 2 en een tekstuele aanpassing.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Scandinavische Talen en Culturen (180 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Amsterdam) van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

TABELLEN WO-BACHELOR VOTLIJD

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	35,3%	26,3%	40%	33,3%	46,7%	36,4%
Uitval na 2jr	47,1%	26,3%	46,7%	42,9%	60%	
Uitval na 3jr	64,7%	31,6%	53,3%	52,4%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom)

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	25%	21%	-	20%
Rendement na 4 jaar	33%	57%	18%	
Rendement na 5 jaar	33%	64%		
Rendement na 6 ^(*) jaar	42%			

Tabel 3: Rendement (totale instroom)

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	18%	21%	-	14%
Rendement na 4 jaar	24%	53%	13%	
Rendement na 5 jaar	24%	58%		
Rendement na 6 ^(*) jaar	29%			

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	MA	PhD	BKO
Percentage	42,9%	57,1%	10,8% ¹

Tabel 5: Student-docentratio

Ratio	25:1 (volledige onderwijsformatieplaats)

Tabel 6: Contacturen

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	12	10	6

Toelichting

Peildatum: 13 november 2013

¹Dit aantal is voorafgaande aan de BKO-inhaalslag die de faculteit heeft ingezet. De medewerkers van het departement Taal- en letterkunde doorlopen de inhaalslag voorjaar 2014.

Bij e-mail van 23 juni 2014 heeft het college van bestuur aangegeven, dat het percentage momenteel 74% is.

TABELLEN WO-BACHELOR DEELTIJD

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	-	57,1%	100%	57,1%	-	-
Uitval na 2jr	33,3%	85,7%	100%	100%	-	
Uitval na 3jr	66,7%	85,7%	100%	100%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom)

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	-	-	-	-
Rendement na 4 jaar	-	-	-	
Rendement na 5 jaar	-	-		
Rendement na 6 ^(*) jaar	-			

Tabel 3: Rendement (totale instroom)

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	-	-	-	-
Rendement na 4 jaar	-	-	-	
Rendement na 5 jaar	-	-		
Rendement na 6 ^(*) jaar	-			

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	MA	PhD	BKO
Percentage	42,9%	57,1%	10,8% ¹

Tabel 5: Student-docentratio

Ratio	25:1 (volledige onderwijsformatieplaats)

Tabel 6: Contacturen

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	nvt	nvt	nvt

Toelichting

Peildatum: 13 november 2013

Het is niet mogelijk om cijfers voor contacturen te geven voor de deeltijd varianten. Deze cijfers verschillen namelijk per individu.

¹Dit aantal is voorafgaande aan de BKO-inhaalslag die de faculteit heeft ingezet. De medewerkers van het departement Taal- en letterkunde doorlopen de inhaalslag voorjaar 2014.

Bij e-mail van 23 juni 2014 heeft het college van bestuur aangegeven, dat het percentage momenteel 74% is.

- Prof. dr. Theo D'haen, hoogleraar in de Engelse, Amerikaanse en Vergelijkende Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven (2002-heden);
- Prof. dr. Geert Booij, (emeritus) hoogleraar Algemene Taalwetenschap en Nederlands aan de Universiteit Leiden (2005-2012);
- Prof. dr. Achim Hermann Hölder, hoogleraar Vergelijkende Literatuurwetenschappen aan de Universiteit van Wenen (2009-heden);
- Prof. dr. Hub Hermans, hoogleraar moderne Romaanse Letterkunde en cultuurkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen (1990-heden);
- Prof. dr. Co Vet, (emeritus) hoogleraar Romaanse taalkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen (1989-2004);
- Mirte Keulen BA, masterstudent Literatuurstudies aan de Radboud Universiteit Nijmegen (2012-heden).

De commissie werd in haar oordeel over de opleidingen Scandinavische talen en culturen en Slavische talen en culturen geadviseerd door referenten met een specifieke taalexpertise:

- Prof. dr. Henning Waerp, hoogleraar Scandinavische literatuurwetenschap aan de Universiteit van Tromsø (2003-heden);
- Prof. dr. Rainer Grübel, (emeritus) hoogleraar Slavische literatuurwetenschap aan de Universiteit van Oldenburg (1986-2008).

Het panel werd ondersteund door dr. M.J.H. van der Weiden, secretaris (gecertificeerd).